

G CONSELLERIA
O FONS EUROPEUS,
I UNIVERSITAT I CULTURA
B SECRETARIA GENERAL

Expedient: Exp: SG/SJ 95/2021
Document: Informe jurídic
Emissor: DIR 3: A04027049

Informe del Servei Jurídic de la Conselleria de Fons Europeus, Universitat i Cultura sobre el projecte de Decret pel qual es regula l'organització i el funcionament del Consell Assessor del Patrimoni Cultural Immaterial de les Illes Balears

Antecedents

1. El 22 d'abril de 2021, el conseller de Fons Europeus, Universitat i Cultura va dictar la resolució que va iniciar el procediment d'elaboració del Decret pel qual es regula l'organització i el funcionament del Consell Assessor del Patrimoni Cultural Immaterial de les Illes Balears.
2. La resolució del conseller de 22 d'abril de 2021 va designar la Direcció General de Cultura com a l'òrgan encarregat de tramitar i formar l'expedient administratiu corresponent al Projecte de decret.
3. La directora general de Cultura ha tramés el projecte de la disposició al Servei Jurídic per tal que emeti l'informe jurídic que estableix l'article 59.2b) de la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears.

Consideracions jurídiques

Primera.- L'objecte de l'informe jurídic és el projecte d'una disposició reglamentària en forma de Decret que regula l'organització i el funcionament del Consell Assessor del Patrimoni Cultural Immaterial de les Illes Balears, òrgan consultiu creat per la Llei 18/2019, de 8 d'abril, de salvaguarda del patrimoni immaterial de les Illes Balears (art. 29), que ha de contribuir a la recerca, el seguiment, la protecció, la visualització i la difusió del patrimoni cultural de les Illes Balears.

Segona.- L'article 34 de l'Estatut d'Autonomia, aprovat per la Llei Orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, atribueix a la comunitat autònoma la competència exclusiva respecte de la protecció i el foment de la cultura autòctona i del llegat històric de les Illes Balears. També l'article 30.25 li atribueix la competència exclusiva en matèria de patrimoni monumental, cultural, històric, artístic, arquitectònic, arqueològic, científic i paisatgístic, sens perjudici del que disposa l'article 149.1.28 de la Constitució. L'article 70.6 de l'Estatut atribueix als consells insulars la competència pròpia en matèria de patrimoni monumental, cultural, històric, artístic, arquitectònic, arqueològic i paisatgístic en el seu àmbit territorial i l'article 70.18 els atribueix les competències en matèria de cultura.

D'acord amb l'exercici de la competència exclusiva que l'Estatut d'Autonomia atorga a les Illes Balears en matèria de protecció i de foment de la cultura autòctona i del llegat històric, la Llei 18/2019, de 8 d'abril, de salvaguarda del patrimoni cultural immaterial de les Illes Balears, pretén garantir la salvaguarda del patrimoni cultural immaterial del conjunt de les Illes Balears. Així mateix, en coherència amb els articles 12.4 i 70.6 de l'Estatut d'Autonomia, han de ser els consells insulars les institucions idònies per impulsar i per dur a terme la salvaguarda i el foment del patrimoni cultural immaterial en l'àmbit de les illes respectives.

Llei 18/2019 va crear el Consell Assessor del Patrimoni Cultural Immaterial de les Illes Balears com a òrgan col·legiat consultiu de les administracions públiques de les Illes Balears en la matèria que compta amb membres designats per l'administració de la comunitat autònoma i pels consells insulars (art. 29.1). La seva organització i el funcionament, d'acord amb l'article 29.6 de la Llei esmentada, s'ha d'establir reglamentàriament.

Entre les funcions que atribueix al Consell Assessor l'article 30 de la Llei 18/2019 estan les d'assessorar l'Administració de la comunitat autònoma i, amb petició prèvia, els consells insulars i els ajuntaments, en l'exercici de les funcions que tenen encomanades en matèria de patrimoni cultural immaterial; emetre informe en els procediments de declaració de Béns d'Interès Cultural Immaterial Compartits, Béns d'Interès Cultural Immaterial i Béns Catalogats Immaterials; proposar les accions que consideri convenientes per a la salvaguarda, la protecció, la promoció i la difusió del patrimoni cultural immaterial i qualsevol altra funció que, d'acord amb l'objecte d'aquesta llei, li encomanin el Govern de les Illes Balears, el conseller o la consellera competent en aquesta matèria o, si n'és el cas, els mateixos consells insulars, mitjançant peticions vehiculades a través de la conselleria competent del Govern de les Illes Balears.

L'article 32 de la Llei 18/2019 estableix que cada consell insular ha de crear òrgans similars al Consell Assessor del Patrimoni Cultural Immaterial de les Illes Balears per exercir millor les seves competències en les matèries regulades en aquesta Llei. L'organització i el funcionament d'aquests òrgans s'ha d'establir reglamentàriament pel consell insular respectiu. El Consell Assessor del Patrimoni Cultural Immaterial i els òrgans insulars de consulta han de col·laborar en la consecució dels objectius de salvaguarda i promoció del patrimoni cultural immaterial.

L'abast suprainsular de la norma que regula un òrgan de participació interinsular i per a tota l'Administració autonòmica determina que, d'acord amb els articles 58 i 69 de l'Estatut d'Autonomia i 2 i 46 de la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern, el Govern de les Illes Balears sigui plenament competent per desplegar reglamentàriament l'organització i funcionament d'aquest òrgan.

El conseller de Fons Europeus, Universitat i Cultura és competent per raó material per impulsar el procediment d'elaboració del projecte, d'acord amb l'article 56 de la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears i amb el Decret 8/2021, de 13 de febrer, de la presidenta de les Illes Balears, que determina la composició del Govern i l'estructura de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, i el Decret 11/2021, de 15 de febrer, de la presidenta de les Illes Balears, pel qual s'estableixen les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears. Aquest Decret disposa que la Conselleria de Fons Europeus, Universitat i Cultura té, entre d'altres, les competències relatives a patrimoni cultural immaterial.

Tercera.- Quant a la legalitat, el Projecte de decret que ens ocupa s'ajusta a la normativa de l'Estat i de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears. En particular, cal assenyalar que la norma projectada s'insereix, de forma coherent, en el marc normatiu següent:

- Els articles 46, 148.16 i 149.1.28 de la Constitució espanyola.
- La Llei estatal 10/2015, de 26 de maig, per a la salvaguarda del patrimoni cultural immaterial.
- La Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears.
- La Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic.

-La Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

-La Llei 3/2003, de 26 de març, de règim jurídic de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

-Llei 1/2019, d'1 de febrer, del Govern de les Illes Balears.

-La Llei 11/2016, de 28 de juliol, d'igualtat de dones i homes.

-La Llei 8/2016, de 30 de maig, per garantir els drets de lesbianes, gais, trans, bisexuals i intersexuals i per erradicar l'LGTBI fòbia.

-La Llei 18/2019, de 8 d'abril, de salvaguarda del patrimoni cultural immaterial de les Illes Balears.

-El Decret 8/2021, de 13 de febrer, de la presidenta de les Illes Balears, pel qual es determina la composició del Govern i s'estableix l'estructura de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

- El Decret 11/2021, de 15 de febrer, de la presidenta de les Illes Balears, que estableix les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Quarta.- Pel que fa al procediment d'elaboració de les disposicions generals, s'ha d'assenyalar que la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, dedica el títol VI a la regulació de la iniciativa legislativa i de la potestat normativa de les administracions públiques.

L'article 129 estableix que en l'exercici de la potestat reglamentària, les administracions públiques han d'actuar d'acord amb els principis de necessitat, eficàcia, proporcionalitat, seguretat jurídica, transparència i eficiència.

L'article 49 de la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears estableix que el preàmbul del projecte de reglament, ha d'informar sobre l'adequació als principis indicats en el paràgraf anterior. El preàmbul del Projecte de decret informa sobre el compliment d'aquests principis.

A més dels principis indicats, s'han d'haver observat els tràmits del procediment d'elaboració de disposicions administratives prevists en els articles 53.3, 58.3 i 59 de la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears, per tractar-se d'un reglament organitzatiu.

La Direcció General de Cultura ha seguit els tràmits del procediment d'elaboració de disposicions administratives que preveu la Llei del Govern.

La Direcció General de Cultura ha format l'expedient d'elaboració de la disposició, on han quedat documentats els tràmits realitzats i l'ha remés a aquest Servei Jurídic per a l'elaboració de l'informe preceptiu (art. 59.2b). En relació amb la tramitació, cal indicar el següent:

- a) L' article 132 de la Llei 39/2015 estableix que, anualment, les administracions públiques faran públic un Pla Normatiu que contindrà les iniciatives legals o reglamentàries que hagin de ser elevades per a la seva aprovació en l'any següent. Un cop aprovat, el Pla Anual Normatiu es publicarà en el portal de la Transparència de l'Administració Pública corresponent. Amb aquest pla, d'acord amb l' Exposició de Motius de la Llei, es cerca una seguretat jurídica major i una predecibilitat de l' ordenament jurídic. No obstant això, des de la Sentència del Tribunal Constitucional 55/2018, de 24 de maig (publicada en el BOE, núm. 151, de 22 de juny de 2018) no és preceptiu per a les comunitats autònomes tenir un pla anual normatiu, ja que el Tribunal Constitucional ha considerat contrari al repartiment constitucional de competències que se'ls exigeixi aquest pla. La Llei 1/2019 no ha previst tampoc aquest tràmit, per la qual cosa no resulta exigible.
- b) El procediment d'elaboració d'una disposició reglamentària organitzativa, de conformitat amb l'article 55.2 de la Llei del Govern, no requereix la substanciació d'una consulta pública prèvia per la qual cosa s'ha prescindit d'aquest tràmit.
- c) Mitjançant Resolució de 22 d'abril de 2021, el conseller de Fons Europeus, Universitat i Cultura va ordenar l'inici del procediment d'elaboració del Projecte de decret pel qual es regula l'organització i el funcionament del Consell Assessor del Patrimoni Cultural Immaterial de les Illes Balears i va designar la Direcció General de Cultura com a l'òrgan responsable de la tramitació.
- d) La Direcció General de Cultura, tot i no ser obligatòria en aquest cas, ha elaborat la memòria d'anàlisi d'impacte normatiu prevista a l'article 60 de la Llei del Govern. La memòria, signada per la directora general, engloba els punts referits a l' oportunitat i necessitat de la regulació de la proposta normativa, el marc normatiu en què s'insereix la proposta i la relació de disposicions afectades, l'impacte econòmic, l'impacte pressupostari; l'anàlisi d'impacte normatiu per càrregues administratives, justificació de no realització dels tràmits d'audiència i informació pública; la referència al procediment d'elaboració normativa; l'avaluació del compliment dels principis de bona regulació i altres consideracions i informes i dictàmens preceptius (caràcter no preceptiu dels dictàmens del Consell Econòmic i Social i del Consell Consultiu, informe d'avaluació d'impacte de

gènere, avaluació de l'impacte sobre l'orientació sexual i la identitat de gènere, impacte sobre la infància, l'adolescència i la família).

El caràcter de la norma exigeix d'aprofundir en l'anàlisi d'aquests punts.

e) El 18 d'abril de 2021, la directora general de Cultura, va sol·licitar a l'Institut Balear de la Dona l'informe sobre l'impacte de gènere del Projecte de decret, de conformitat amb la Llei 11/2016, de 28 de juliol, d'igualtat de dones i homes. L'Institut Balear de la Dona, el 17 de maig de 2021, va informar que no detectava cap situació de desigualtat per qüestió de gènere. També va indicar que aquesta norma tindria un impacte positiu d'acord amb les polítiques d'igualtat, perquè recull preceptes per tal d'introduir la perspectiva de gènere en el patrimoni cultural immaterial i permetria combatre els estereotips i rols sexistes dins la cultura popular.

f) Pel que fa a l'audiència i informació pública, l'article 58.3 de la Llei del Govern estableix que es pot prescindir dels tràmits d'audiència i d'informació pública en el cas de les normes organitzatives. La Memòria d'avaluació de l'impacte normatiu indica que és per aquest motiu que només s'ha donat audiència als membres del Consell Assessor del Patrimoni Cultural Immaterial de les Illes Balears les aportacions dels quals han sigut incorporades al text que posteriorment s'ha aprovat pel mateix Consell Assessor.

g) Atès que el projecte és organitzatiu i no conté requisits per a l'accés a una activitat de serveis o al seu exercici dels prevists en els articles 11.1 o 12.2 de la Llei 17/2009, de 23 de novembre, sobre el lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici, no s'ha de notificar ni s'ha de notificar el projecte normatiu a la Comissió Europea.

h) Atès que el projecte no regula supòsits de silenci administratiu que siguin desestimatoris no es requereix informe justificatiu.

i) El dictamen del Consell Econòmic i Social (CES), establert per la Llei 10/2000, de 30 de novembre, no té caràcter preceptiu en l'elaboració d'aquest projecte, atès que no regula de forma directa i estructural una matèria «socioeconòmica», laboral o d'ocupació.

j) El projecte té caràcter de reglament executiu ja que desenvolupa la Llei 18/2019, de 8 d'abril, de salvaguarda del patrimoni cultural immaterial de les Illes Balears però alhora es tracta d'un reglament organitzatiu que es limita a fixar els criteris d'organització i funcionament de l'òrgan col·legiat creat per l'esmentada Llei per la qual cosa, d'acord amb el que disposa l'article 18.7 de la Llei 5/2010, de 16 de juny,

reguladora del Consell Consultiu de les Illes Balears, no és precis sotmetre el projecte a dictamen d'aquest òrgan consultiu.

k) Pel que fa a l'emissió de l'informe econòmic en relació a la despesa que es genera, si s'escau, previst a l'article 53.3 de la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears no consta dins l'expedient. La Memòria indica que «l'elaboració del decret no preveu la creació de cap òrgan que suposi un increment en la despesa i, a més, l'aprovació del reglament tampoc generarà efectes econòmics» i «l'entrada en vigor del decret proposat no incrementarà la despesa econòmica de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, atès que no suposarà cap modificació del seu pressupost ni cap despesa addicional.» En el cas que l'assistència dels membres d'aquest òrgan col·legiat ocasionàs despeses, ja fossin dietes, o si n'ha de ser el cas, d'inversió en el sistema d'assistència a distància a les sessions, caldria efectuar un càlcul mínim d'aquestes despeses.

Cinquena.- Consta publicada en el Portal de Transparència, en l'apartat Conselleria de Fons Europeus, Universitat i Cultura, la informació de la fitxa i documentació de la tramitació d'aquesta iniciativa normativa, d'acord amb l'article 7 de la Llei 19/2013, de transparència, dret d'accés i bon govern i la Instrucció de la directora General de Participació, Transparència i Voluntariat de 6 d'abril de 2021 per a la publicació d'informació organitzativa i de rellevància jurídica.

Sisena.- L'estructura del Projecte examinat és la següent:

- Preàmbul
- Títol I. Disposicions generals (articles 1-7)
- Títol II. Composició del Consell Assessor del Patrimoni Cultural Immaterial de les Illes Balears (articles 8-10)
- Títol III. (Òrgans del Consell Assessor del Patrimoni Cultural Immaterial de les Illes Balears); capítol I. òrgans unipersonals (articles 11-17); capítol II. òrgans col·legiats (articles 18-20)
- Títol IV. Règim de funcionament; Capítol I. convocatòries i sessions (articles 21-25); Capítol II. acords, actes, certificats, informes i propostes (articles 26-30)
- Títol V Reforma del reglament (article 31)
- Una disposició derogatòria
- Una disposició única

Setena.- Del text remés a informe es desprenen les observacions següents:

- Es recomana una nova redacció del cinquè paràgraf de l'apartat III referit al principi de transparència: el Consell Assessor en la reunió de 14 de

setembre de 2020, va acordar la redacció de l'esborrany del Projecte de decret pel qual es regula l'organització i el funcionament d'aquest. En virtut del principi de transparència, l'esborrany va poder ser objecte de comentaris i aportacions dels membres i es va donar compliment a la previsió normativa establerta en la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació i bon govern.

-Es recomana incorporar a l'inici un article amb l'objecte de la norma que integri el text de l'apartat 1 de l'article 1 en part del text de l'apartat 2. Com per exemple:

Objecte

Aquest Decret té per objecte l'organització i el funcionament del Consell Assessor del patrimoni Cultural Immaterial de les Illes Balear (d'ara endavant el Consell Assessor) creat mitjançant l'article 29.1 de la Llei 18/2019, de 8 d'abril, de salvaguarda del patrimoni cultural immaterial de les Illes Balears.

-El contingut de l'apartat 3 ja s'indica en dues ocasions en el Preàmbul (II i IV) però si es considera s'hi podria també integrar.

-D'acord amb l'article 7 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, l'Administració consultiva podrà articular-se mitjançant òrgans específics dotats d'autonomia orgànica i funcional respecte a l'Administració activa, o a través dels serveis d'aquesta darrera que presten assistència jurídica.

-D'acord amb l'article 18 de la Llei 3/2003, de 26 de març, de règim jurídic de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears s'ha de preveure l'adscripció administrativa de l'òrgan col·legiat.

Falta un article referit a la naturalesa jurídica de l'òrgan i la referència a l'administració en la que s'integra (d'acord amb l'article 28.1 i 2 de la Llei 18/2019, es dedueix que es tractaria d'un òrgan col·legiat de caràcter assessor de l'Administració Autònoma).

Es recomana que l'article 3 «règim jurídic» es refereixi a la naturalesa d'òrgan col·legiat consultiu i que la norma que s'indiqui com a supletòria sigui la Llei 40/2015, ja que és aquesta la norma que regula els òrgans col·legiats de les distintes administracions públiques i no la L39/2015.

-L'article 8.1.b) i c) es refereixen a «en la matèria que regula aquesta llei» quan s'hauria de referir a aquest reglament.

-Pel que fa a l'article 8.2 que es refereix a la possibilitat de designar un secretari suplent. En els articles 10.3 i 13 e) dona per fet que tots els càrrecs podran ser suplits encara que no indica el moment en què es designaran aquests suplents.

-Atès que no és el Consell Assessor qui nomena els membres es suggereix que l'article 8.3 tingui una redacció similar a «*La designació dels membres s'ha de fer d'acord amb el principi de presència equilibrada de dones i homes, en els termes que indica l'article 4 de la Llei 11/2016, de 28 de juliol, d'igualtat de dones i homes*».

-No sembla correcta la utilització de la paraula «mandat» referida al membres d'un òrgan consultiu. S'hauria de substituir per una altra com «exercici del càrrec».

-L'article 9 no indica si els membres del consell Assessor poden ser o no novament nomenats.

-Article 10.1 és suggereix incloure el dret de rebre, amb antelació mínima de dos dies, la convocatòria de les reunions amb l'ordre del dia i la informació sobre els assumptes que s'inclouen.

-Article 10.2 és suggereix incloure el deure de confidencialitat establert a l'article 24.3.

-Article 10.4, a diferència dels altres apartats, conté, per error, un títol que s'ha d'eliminar «incompliment dels deures». Es suggereix «En el cas d'incompliment dels deures, el president o la presidenta, una vegada oïda...»

-L'article 10.5 b) no es pot utilitzar la paraula «revocació» duta a terme pel conseller del Govern de les Illes Balears ja que el nomenament d'alguns dels vocals, d'acord amb l'article 8.1c) la fa el conseller o consellera competent dels consells insulars respectius. D'altra banda, sembla més adient la paraula cessament per referir-se a càrrecs.

-L'article 12, referit a Presidència, hauria d'indicar els criteris per poder ser triat o entre qui es triarà.

-L'article 20 f) fa referència com a funció del Ple la d'aprovar les possibles modificacions del decret d'organització i funcionament del Consell Assessor. El Ple no podrà ser, com ja indica l'article 31.4 del mateix

esborrany, qui aprovi definitivament la modificació del decret, per això s'hauria de redactar d'una altra manera.

- Les expressions de l'article 21 «ha de fer la convocatòria de les sessions», «la convocatòria de la reunió s'ha de comunicar als membres» «sobre un afer que no sigui en l'ordre del dia» no s'ajusten al llenguatge administratiu que s'hauria d'utilitzar.

- Pel que fa a la seu de l'òrgan, en fan referència l'article 2, el 23.3 i el 26.4. És suggereix unificar aquests articles o fer que siguin més coherents uns amb els altres.

Conclusió

Una vegada analitzat l'expedient i el contingut del Projecte de decret pel qual es regula l'organització i el funcionament del Consell Assessor del Patrimoni Cultural Immaterial de les Illes Balears, es conclou que el procediment s'ajusta a la normativa de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i a la resta de la legislació aplicable, per la qual cosa, n'inform favorablement, no obstant, es fan les observacions indicades a la consideració jurídica setena.

Palma,
La cap de la Secció IV del Servei Jurídic
Teresa Mir Barceló